

VARBERGS TINGSRÄTT
Rotel 7

DOM
2018-03-27
meddelad i
Varberg

Mål nr: B 66-18

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

JARMO Petri Erik Pitkänen, 19950811-2472
Frihetsberövande: Häktad
c/o Marie- Louise Olsson
Borgmästaregatan 21
432 41 Varberg

Offentlig försvarare:

Advokat Gunilla Johansson
Advokatfirman Gunilla Johansson AB
Box 124
432 23 Varberg

Åklagare

Kammaråklagare Ann-Christin Claesson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Halmstad
Box 112
301 04 Halmstad

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Mordbrand, 13 kap 1 § 1 st brottsbalken
2018-01-08

Påföljd m.m.

Fängelse 2 år 6 månader

Lagrum som åberopas

29 kap 3 § 2 st brottsbalken
29 kap 5 § 2 st brottsbalken

Häktning m.m.

Jarmo Pitkänen ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 121	Östra Långgatan 7	0340-62 84 00	0340-67 71 96	måndag - fredag
432 23 Varberg		E-post: varbergs.tingsratt@dom.se		08:00-16:00
		www.varbergstingsratt.domstol.se		

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för den Rättspsykiatriska undersökning som har lagts fram vid den del av huvudförhandlingen som har hållits inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Gunilla Johansson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 74 614 kr. Av beloppet avser 37 372 kr arbete, 19 714 kr tidsspillan, 2 605 kr utlägg och 14 923 kr mervärdesskatt.
 2. Magnus Clausson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 33 544 kr. Av beloppet avser 20 521 kr arbete, 5 603 kr tidsspillan, 711 kr utlägg och 6 709 kr mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat att Jarmo Pitkänen ska dömas för grov mordbrand i enlighet med stämningsansökan, **bilaga 1**, samt åberopat däri angiven bevisning.

Jarmo Pitkänen har erkänt gärningen men gjort gällande att gärningen ska rubriceras som icke grovt brott.

UTREDNINGEN

Av utredningen har följande framkommit. Jarmo Pitkänen bodde vid tillfället för branden på ett LSS-boende där det vid tillfället fanns nio andra hyresgäster.

Hyresgästerna bor i egna lägenheter men har tillgång till personal mellan kl. 07-21.

De boende klarar sig i huvudsak själva men behöver ett visst stöd i vardagen. Jarmo Pitkänen lägenhet var belägen på bottenplan. Huset har två våningar. Lägenheten ovanför Jarmo Pitkänen var för tillfället obebodd. Några andra skador på fastigheten än de som uppkommit i Jarmo Pitkänen lägenhet har inte uppstått till följd av branden.

Jarmo Pitkänen har berättat följande. Han blev hotat till livet på sin arbetsplats av en person han bedömer som farlig. Han var övertygad om att personen skulle komma att göra allvar av hotet. Han kunde inte tänka på annat under kvällen. Han bestämde sig för att ta sitt liv hellre än att utsättas för risken att dödas av en annan person. Han övervägde olika alternativ och kom fram till att brand var det enda möjliga. I ugnen stoppade han en kudde som dränktes in med tändvätska. På spisen lade han en handduk som han dränkte in med rengöringsmedel. Sedan satte han på ugnen och spisplattorna på max. Efter en stund kunde han se att lågor slog upp. Lägenheten blev efter ett tag för varm och han var tvungen att lämna den. Han började anlägga branden ca. kl. 21.50. När han kom ut såg han att brandlarmet gått till en närliggande byggnad. Efter ytterligare en stund kom brandkåren. Han började då gå in mot stan. Han gick omvägar och undvek upplysta gator. När han samlat sig en stund insåg han vad han gjort och ringde polisen. Han talad om vad han gjort och

Rotel 7

ordnade så att polisen kunde komma och hämta honom. Han förstod att elden kunde komma att sprida sig men var helt fokuserad på tanken att ta sitt eget liv och tänkte aldrig på att han utsatte andra för fara.

Av räddningstjänstens händelserapport framgår att larmet skedde genom ett automatlarm kl. 22.07. Enligt Mats Sjunnesson som var ansvarig räddningsledare på plats anlände bandkåren inom fem minuter från larmet. Hela lägenheten var rökfylld från golv till tak. Rökdykare sattes in. Det konstaterades att ca. 20 cm höga lågor slog upp från spisen. Han bedömde branden som lättsläckt. Av händelserapporten framkom också att branden anlagts på det sätt Jarmo Pitkänen angett. Det framkom vidare att en jordfelsbrytare brutit strömmen till spisen.

Av sakkunnigutlåtande samt vittnesförhör med brandorsaksutredaren Berndt Karlsson har följande framkommit. Det fanns risk för brandspridning från spisen till övriga lägenheten och därefter till hela fastigheten. Det fanns risk för uppkomst av farlig miljö för människor att vistas i. Med detta avses främst spridning av brandrök. Det kan räcka med att inandas ett par andetag brandrök för att en människa ska dö. Han har inte velat gradera risken för spridningen utan bara kunnat konstatera att sådan risk förelegat.

DOMSKÄL

Av utredningen har framkommit att Jarmo Pitkänen anlagt brand på det sätt åklagaren angett. Jarmo Pitkänen har varit medveten om att andra personer bodde i fastigheten och att det fanns en risk att branden kunde sprida sig och förstöra fastigheten samt utsätta de andra boende för livsfara.

Jarmo Pitkänen ska således dömas för mordbrand.

Tingsrätten övergår därmed till att bedöma hur gärningen ska rubriceras. För att en mordbrand ska betraktas som grov ska enligt 13 kap. 2 § andra stycket brottsbalken

Rotel 7

särskilt beaktas om branden anlagts i ett tätbebyggt samhälle, där den lätt kunde sprida sig, eller annars inneburit fara för flera människor eller för egendom av särskild betydelse. Med särskild betydelse avses att den hotade egendomen är av särskilt stor omfattning eller ekonomiskt av större värde eller att den i kulturellt eller annat hänseende är särskilt betydelsefull, t.ex. med hänsyn till försvaret eller folkförsörjningen.

Av störst betydelse för rubriceringen är den omständigheten att branden anlagts i ett flerbostadshus vid en tidpunkt när lägenhetsinnehavarna kunde antas befinna sig i sina bostäder och att dessa utsatts för livsfara genom den spridningsrisk som branden innebar. Det är även klart att de boende haft en viss nedsatt förmåga att reagera adekvat på branden samt att någon personal inte fanns på plats vid tidpunkten för branden. Dock ska framhållas att det inte framkommit att de boende lidit av några fysiska hinder som påverkat deras möjligheter att sätta sig i säkerhet. Inte heller har det varit fråga om någon låst avdelning eller liknande, jfr. RH 1996:147.

Gärningen har inte varit planerad utan varit föranledd av att Jarmo Pitkänen på grund av särskilda inträffade omständigheter försökte ta sitt liv. Lägenheten har vidare varit försedd med automatlarm vilket föranlett att brandkåren varit snabbt på plats. Något Jarmo Pitkänen också synes ha förvissat sig om innan han lämnade platsen. Faran för flera människors liv har sammantaget inte varit så stor att detta medför att mordbranden bör rubriceras som grov. Inte heller har förelegat några övriga omständigheter som gör att mordbranden ska rubriceras som grov. Mordbranden ska således anses vara av normalgraden.

PÅFÖLJD

Jarmo Pitkänen förekommer inte i belastningsregistret i något avseende av betydelse för påföljdsvalet.

Det har inhämtats en rättspsykiatrisk undersökning i målet. Slutsatsen av undersökningen är att Jarmo Pitkänen begått den åtalade gärningen under påverkan av en psykisk störning som inte är en allvarlig psykisk störning samt att han vid tiden för undersökningen har en psykisk störning som inte är en allvarlig psykisk störning och att det därmed inte finns medicinska förutsättningar för att överlämna honom till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap. 3 § brottsbalken.

Tingsrättens bedömning

Minimistraflet för mordbrand är fängelse i två år. Den gärning Jarmo Pitkänen ska dömas för har ett straffvärde som betydligt överstiger straffminimum. Straffvärdet för gärningen ska anses motsvara fängelse i fyra år. Dock framgår det av det rättspsykiatriska utlåtandet att Jarmo Pitkänen till följd av en psykisk störning haft nedsatt förmåga att kontrollera sitt handlande. Det får även anses framgå att den psykiska störningen haft en stark påverkan på Jarmo Pitkänen vid utförandet av gärningen. Denna omständighet bör ges relativt stort genomslag vid straffmätningen. Vidare har Jarmo Pitkänen själv angett sig till polisen och bidragit till att brottet kunnat utredas på ett snabbt och korrekt sätt.

Med beaktande av ovan angivna omständigheter ska Jarmo Pitkänen dömas till fängelse i två år sex månader. Annan påföljd än fängelse kan inte komma ifråga.

HÄKTNING

Det är inte uppenbart att skäl för häktning saknas varför Jarmo Pitkänen ska vara kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen kan verkställas mot honom.

ÖVRIGT

Eftersom fängelse ingår i straffskalan för det brott Jarmo Pitkänen döms för ska han betala avgift till brottsofferfonden.

Rotel 7

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se bilaga 2 (DV 400)

Överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 17 april 2018 och ställas till Hovrätten för Västra Sverige.

Niklas Andersson

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19950811-2472	Datum för dom/beslut 2018-03-27
Efternamn Pitkänen	Förnamn JARMO Petri Erik

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

2018-01-09	

Särskild anteckning

- ☐ Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- ☐ Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

ÅKLAGARMYNDIGHETEN
Åklagarområde Väst
Åklagarkammaren i Halmstad
Kammaråklagare Ann-Christin Claesson

Ansökan om stämning

2018-02-08

Bilaga 1
1(3)

Sida
Handling 51
Ärende AM-3517-18
Handläggare 405A-R-RA

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

Varbergs tingsrätt
Box 121
432 23 VARBERG

VARBERGS TINGSRÄTT
Rotel 7

INKOM: 2018-02-08
MÅLNR: B 66-18
AKTBIL: 20

TR mål: B 66-18
Handl.: VÅLD

1	Tilltalad: efternamn och alla förnamn		Tilltalsnamn	Yrke/titel
	Pitkänen, Jarmo Petri Erik		Jarmo	
	Personnr	Medborgare i	Telefon	Tolkbehov
	19950811-2472	Sverige		
	Adress			
	Grytvägen 27, 432 92 VARBERG			
	Offentlig försvarare/ombud			
	Johansson, Gunilla, Advokatfirman Gunilla Johansson AB, Box 124, 432 23 VARBERG			
	Frihetsberövande m.m.			
	Anhållen 2018-01-09, Häktad 2018-01-11.			
	Delgivningsuppgifter			

Ansvarsyrkanden m.m.

GROV MORDBRAND (5000-K31583-18)

Målsägande

1. Varbergs Kommun 16212000-1249, 432 80 VARBERG
2. Love Gabriel Aabel
3. Ida Maria Christina Brandt
4. Janko Cipkar
5. Cecilia Marie Dalenbäck
6. Helen Inga Kristin Johansson
7. Leif Anders Henrik Lennartsson
8. Jan Lennart Ingvar Lyrestedt
9. Lenny Håkan Erik Olsson
10. Gretar Bragi Steingrimsson

Målsägande 2 – 10 företräds av målsägandebiträde: Magnus Clausson, c/o
Advokatfirman Magnus Clausson AB, Borgmästaregatan 12, 432 41
VARBERG

Gärning

Jarmo Pitkänen har anlagt en brand i fastigheten på Grytvägen 27 i Varberg genom att i sin lägenhet lägga brännbart material, bl a grillkol, kudde, handdukar och brännbar vätska i sin ugn och på spisplattorna och skruva på både ugn och plattor på högsta värme. Det hände den 8 januari 2018. Branden innebar fara för andras liv och hälsa samt fara för omfattande förstörelse av andras egendom.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom branden anlagts nattetid i ett flerbostadshus som används som LLS-boende (Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) där flera personer befann sig och har sina bostäder. Branden innebar således fara för flera personers liv och hälsa, fara för förstörelse av flera personers hem och fara för förstörelse av fastigheten vilken har ett taxeringsvärde om 4 186 000 kronor.

Jarmo Pitkänen begick gärningen med uppsåt.

Lagrum

13 kap 2 § brottsbalken

Bevisning

Muntlig bevisning

Förhör med tilltalade Jarmo Pitkänen.

Vittnesförhör med Mats Sjunnesson, räddningsledare, angående iakttagelser på platsen till styrkande av spridningsrisk.

Vittnesförhör med Berndt Karlsson, räddningstjänsten Väst, angående hans kännedom om branden och dess förlopp, till styrkande av spridningsrisk.

Vittnesförhör med Malin Widman, LSS handläggare på Varbergs kommun, angående boendet i aktuell fastighet, till styrkande av att branden inneburit fara för flera personers liv och hälsa samt fara för förstörelse av flera personers hem.

Vittnesförhör med Hilda Quezada Alvarado, stödpedagog på Grytvägens servicelägenheter, angående verksamheten på Grytvägens servicelägenheter och de boende där, till styrkande av att branden inneburit fara för flera personers liv och hälsa samt fara för förstörelse av flera personers hem.

Skriftlig bevisning

Fotografier, sid 8 – 15 i förundersökningsprotokollet.

Händelserapport från Räddningstjänsten, sid. 16 – 18 i förundersökningsprotokollet.

Sakkunnigutlåtande från Räddningstjänsten, sid. 19 – 21 i förundersökningsprotokollet.

Protokoll över brandorsaksundersökning, sid. 22 – 25 i förundersökningsprotokollet.

Handläggning

Beräknad tidsåtgång för förhandlingen: en dag.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.